

175. Hunyadfalva, szennyvíztisztító telep

(Jász-Nagykun-Szolnok megye) Sza, Á

2007. április 6–8. között terepbejárást végeztünk Dobapuszta és Kótelek között. Hunyadfalva határában, a szennyvíztisztító telep melletti magasparton egy lelőhelyet azonosítottunk, mely a szarmata és az Árpád-korban volt lakott.

A leletek a Damjanich János Múzeum gyűjteményébe kerültek.

Munkatársak: Bartus Dávid, Váczi Gábor és György László régészek, Dankó Szabolcs fotós.

KOVÁCS KATALIN

176. Ibrány, tanuszoda

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) Sza

2007 januárjában régészeti szakfelügyeletet végeztünk az általános iskola mellett épülő tanuszoda helyén. A környezetéből kiemelkedő dombháton 1983-ban épületalapozáskor csontvázat találtak Árpád-kori ékszerekkel. Ottlétünk alatt kiderült, hogy az elmúlt években két helyen is találtak csontvázat, de ezeket nem jelentették be a múzeumba. Mellékletekre nem emlékeztek az elbeszélők. Az ásatás során megpróbáltuk hitelesíteni a sírokat, de próbálkozásunk negatív eredménnyel járt. A leendő tanuszodát a fent említett dombhát D-i részén kezdték építeni. A humuszolás egy közel 1000 m²-es É-D-i tengelyű, téglalap alakú területet érintett, mintegy 150–180 cm-es mélységben. Viszonylag mélyen jelentkeztek a régészeti objektumok, amelyek jól kirajzolódtak a sárga homokos alajon. A foltok jó része újkorinak bizonyult, s némelyik részben megsemmisítette az előkerült császárkori objektumokat.

A márciusban végzett ásatáson 38 objektum került elő; többségük sekély, kevés leletanyagot szolgáltató gödör volt. Közülük kiemelkedik a 22. sz., amelyben 3 többé-kevésbé ép kézzel formált edényt, valamint egy korongolt tálat találtak. A gödör legjobb lelete egy teljesen ép, kétosztatú, kézzel formált mécses volt. Az árkok közül a csak részben feltárható É-D-i irányú 32. sz. volt a legjelentősebb. Ennek szélessége közel 3 m, mélysége a nyelési szinttől mintegy 130–140 cm, a feltárható szakasz hossza közel 10 m volt. Vele párhuzamosan futott a 26. sz. keskeny kis árok; talán egyazon konstrukció részei lehettek(?). A két árok – ahol meglehetősen figyelni – vágta a telepobjektumokat.

Munkatársak: Bocz Péter technikus, Kiss László.

JAKAB ATTILA

177. Ibrány határa

(Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) U?, B?, V?, Sza

2007. március 12-én helyszíni szemlét végeztünk a település több pontján.

Ispán-tava-dűlő: A községtől D-re, egy megközelítőleg É-D-i irányú hosszú homokdombnak a Ny-i feléről

gyűjtöttünk sok obszidián- és kovatöredéket, őskori (neolitikus? bronzkor?) és császárkori cserepeket.

Pogány-sziget-dűlő: Ez a dűlő a Gencsi-csatorna partján, a csatorna egy természetes mélyedésében (vízmeder?) húzódik, amelyet mindkét oldalán homokdombok sora szegélyez. Egy laposabb, a mély részt szegélyező, terasz-szerű háton gyűjtöttünk ismét cserepeket, késő bronzkoriakat és talán vaskoriakat.

ALMÁSSY KATALIN – BO CZ PÉTER – BACSKAI ISTVÁN

178. Igrici, Kút-dűlő

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Ó, Á

2007 áprilisában helyszíni szemlét végeztünk a 08/8 és 08/9 hrsz. ingatlanokon. A vizsgált terület a környezetben található kisebb dombokhoz képest sík, enyhe ÉK-i kitettségű. Déli irányból kisebb mélyedés tagolja, DNY-i sarka mellett kisebb homokdomb található. A kikopott lucernában kevés Árpád-kori valamint őskori kerámia-töredéket találtak, melyek a vizsgált terület DNY-i sarkában kapcsolódó domb körül koncentráálódtak, viszonylag kis felszíni leletsűrűséget mutatva. A régészeti lelőhely nem csak e területeken, hanem az itt található domb D-i (szántott) oldalán is megtalálható. A homok fedte felszínen 2005-ben Veres János e területen őskori (neolitikus) felszíni leletek alapján jelzett régészeti lelőhelyet határolt le.

PUSZTAI TAMÁS

179. Isztimér határa

(Fejér megye) R, B, Ró, V, Kk, Kú

2007. júniusban terepbejárást végeztem a település területén.

Csőszpuszta: Felkerestem a község határának ÉK-i részén, Csőszpuszta mellett található késő bronzkori halomsír maradványait. A halomsírra az 1980-as években erdészeti munkálatok során bukkantak, és jelentékenyen meg is bolygatták. Az ezt követő leletmentő ásatás során a Kr. e. 11. sz. második felére helyezhető temetkezés maradványait tárták fel a halom belsejében (Jungbert Béla leletmentő ásatása, 1987–1988). A halomsír akkor mért átmérője 15–17 m, magassága az őskori járószinthez képest 1,4 m volt. A tumulus helyén lévő erdőt nemrégiben ismét tarra vágták, ennek során a halom maradványainak egy részét eldózerolták. A tumulus metszetéből néhány kézzel készült cserépdarab került elő, egy helyütt faszén-maradványokat figyeltem meg. A halomsír maradványait a jövőbeni erdészeti munkálatok nyilvánvalóan teljes pusztulással fenyegetik. Jelen állapotban a legoptimálisabb megoldás a halom teljes feltárása volna.

Gúttamási Ny-i faluszél: Gúttamási településrésztől Ny-ra, a belterület szélétől nem nagy távolságra római kori telepnyomot rögzítettem. A lelőhely egy a település D-i szélén húzódó száraz patakmeder D-i oldalán, a patakra dűlő enyhe domboldalon foglal helyet. A területen a leletanyag közepes intenzitással jelentkezett.